

FIZIKA FANIDAN YANGI PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA SINF DAN TASHQARI MASHG’ULOTLARNI TAKOMILLASHTIRISH

Tursunboyev O.V., Boboqulova Z.V., Tursunova S.A.

Jizzax davlat pedagogika universiteti,

e-mail: tursunboyevolmosbek5597@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada o‘quvchilarning ilmiy dunyoqarashi va falsafiy tafakkur qobiliyatini rivojlantirish, o‘quvchilarning fizikaga qiziqishini oshirishda sinfdan tashqari mashg’ulotlarning ahamiyati hamda ularni amalga oshirishda nimalarga e’tibor qaratish lozimligi haqida so‘z boradi.

Kalit so‘zlar: Sinf dan tashqari mashg’ulotlar, akka tartibda, guruhlarda, jamoaviy.

Fan va madaniyatning so‘nggi yutuqlari bugungi kunda yosh avlodni hayotga tayyorlashning samarali shakl va usullarini izlash zarurligini ko‘rsatmoqda. Sinf dan tashqari ta’lim mazmunini oshirishning yangi usullarini ishlab chiqish va qo‘llash ta’lim jarayonini takomillashtirishda muhim ahamiyatga ega. Mashhur olim shunday degan edi: "Ta’lim usulini tanlashda bolaning ichki tabiatini hisobga olgan holda tabiatning abadiy qonunlariga asoslanishi kerak". Fizika fanidan "sinfdan tashqari ishlar" o‘quv materiali asosida tashkil etilgan va ko‘pincha juda keng qamrovga ega bo‘lgan ixtiyoriy sinfdan tashqari mashg’ulotlardir. Sinf dan tashqari mashg’ulotlarning maqsadi: bolaning erkin tanlash, ma’naviy-axloqiy qadriyatlar va madaniy an’analarni tushunish asosida o‘z qiziqishlari va rivojlanishini ifoda etishi uchun sharoit yaratish.

Ushbu maqolada o‘quvchilarning ilmiy dunyoqarashi va falsafiy tafakkur qobiliyatini rivojlantirish, o‘quvchilarning fizikaga qiziqishini oshirishda sinfdan tashqari mashg’ulotlarning ahamiyati hamda ularni amalga oshirishda nimalarga e’tibor qaratish lozimligi haqida so‘z boradi. Xususan, bu nuqta fizikadan yechilgan masalalarga taalluqlidir va bu jarayondan quyidagi maqsadlar kuzatiladi:

□ birinchidan, o‘quvchilarning ilmiy dunyoqarashi va falsafiy fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirish;

□ ikkinchidan, ularga tabiatning asosiy qonuniyatlarini ilmiy asosda tushuntirish, shuningdek, texnika va kundalik hayotda qo‘llaniladigan texnika va asboblarning ishlash prinsipini tushuntiruvchi fizik jarayonlar haqida tushunchalarni shakllantirish;

□uchinchidan, ta’lim jarayonida jismoniy bilimlarning izchilligini ta’minlash – o‘quvchilar bilimini chuqurlashtirish va kelgusida ilmiy izlanishlar olib borishlari uchun mustahkam zamin yaratishdir. Buni fizika misolida tahlil qiladigan bo‘lsak, ko‘pchilik o‘rta maktab o‘quvchilari mактабда fizikani ikki-uch yil o‘qigan bo‘lsalar-da, oddiy tipdagи masalalarni yechish ular uchun juda qiyin sanalib, buni yechishga ishtiyoqi yo‘qligini ko‘ramiz. muammo.

Bunga o‘qituvchining tabiiy fanlardan an’anaviy dars berishi, yuzaki, asossiz gaplardan iborat ma’ruzalar, darsda nazariya va amaliyotning aloqasi yo‘qligi, yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanimaganligi sabab bo‘lmoqda.

Fizika fanidan sinfdan tashqari ishlar yakka tartibda, guruhlarda yoki jamoaviy tarzda tashkil etilishi mumkin. Individual ish odatda nazariy masalalarni chuqur o‘rganish, murakkabligi oshgan muammolarni hal qilish, oliy o‘quv yurtlari qoshidagi fizika-matematika sirtqi maktablari topshiriqlarini bajarish, ilmiy va texnik adabiyotlar bilan ishlash, talabalarni olimpiadalarda qatnashishga tayyorlash va boshqalar bilan bog‘liq. nutqlar qilish. konferentsiyalar. Guruhdagi sinfdan tashqari ishlar fakultativ darslarda, fizika to‘garaklarida va fakultativ fanlar kabinetida olib boriladi.

Adabiyotlar

1. Grigoryev, D.V. Maktab o‘quvchilarining darsdan tashqari faoliyati: M.: Prosveshchenie, 2010. 14.
2. Evladova.B. Sinfdan tashqari ishlar: Maktab o‘quvchilarining ta’limi, 2012. - 4-son. 15-21-betlar
3. Kupriyanov B.V. Qo‘srimcha ta’lim va maktabdan tashqari tadbirlar: o‘zaro ta’sir va integratsiya muammolari. Maktab o‘quvchilarining ta’limi, 2012. - 6-son. 3-8-betlar.